

EDYTA NOGIEĆ-KARWOT

Prawne regulacje funkcjonowania samorządu terytorialnego w aspekcie efektywności nadzoru oraz kontroli sądownoadministracyjnej

Streszczenie

W artykule przedstawiono analizę regulacji prawnych dotyczących instytucji nadzoru jako kluczowego elementu w funkcjonowaniu samorządu terytorialnego. Analiza efektywności instytucji nadzoru została przeprowadzona w oparciu o regulacje prawne dotyczące organów nadzorujących działalność samorządu terytorialnego. Sprawowanie nadzoru prawnego przyczynia się do przywrócenia stanu zgodnego z prawem, jeżeli zostało naruszone, tym samym przedstawiono ustawowe środki nadzorcze pozostające w dyspozycji organów nadzorczych. Bieżący nadzór wojewodów i regionalnych izb obrachunkowych co do zasady jest związany z badaniem zgodności z prawem uchwałodawczej działalności organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego, z tego względu w artykule omówiono proces dotyczący postępowania nadzorczego związanego z wydaniem rozstrzygnięcia nadzorczego przez organ nadzoru. W celu efektywniejszego sprawowania nadzoru, oprócz właściwych zmian legislacyjnych oraz eliminacji istniejących luk prawnych, wydaje się konieczne określenie zasad współpracy między organami nadzoru a innymi podmiotami, w tym opracowanie i uzgodnienie procedur wzajemnej wymiany informacji. Ponadto wskazano na działania podejmowane przez prokuratorów, którzy korzystając ze swych ustawowych uprawnień, kierują liczne skargi do sądów administracyjnych na uchwały organów jednostek samorządu terytorialnego. Natomiast po stronie organów nadzoru dochodzi do całkowitego braku wiedzy w tym zakresie. W tekście dokonano rekapitulacji wyników kontroli, która dotyczyła nadzoru wojewodów nad stanowaniem prawa przez organy jednostek samorządu terytorialnego w latach 2017–2019, przeprowadzonej przez Najwyższą Izbę Kontroli. Przeanalizowanie tematyki dotyczącej regulacji prawnych dotyczących sprawowanego nadzoru dało podstawę do sformułowania postulatów o charakterze *de lege ferenda* i przedstawienie proponowanych kierunków zmian.

Słowa kluczowe: nadzór – prokuratura – legalność – samorząd terytorialny – sąd administracyjny